

[Jepsen Christensen.]

get vedrørende Erstatning i Anledning af Mund- og Klovesygen kunde en Særhjælp til Sønderjylland ikke helt let lade sig etablere. Sønderjylland var det første Omraade, inden for hvilket Mund- og Klovesygen for Alvor tog fat, og der ligger derfor en vis Rimelighed i, at de, der fik de første og store Tab — de har siden da ogsaa haft størst Drifstab, idet de ikke har kunnet få Besætningerne kompletteret i Tide og ikke har kunnet udnytte deres Vinterfoder, fordi de har haft for smaa Besætninger —, faar Mulighed for at anskaffe sig Besætninger igen, naar Mund- og Klovesygeepidemien er forbi, hvad den desværre ikke kan siges at være endnu. Men jeg takker for den Imødekommen, der her er vist, og haaber, at dette vil komme Befolkningen til gode paa bedste Maade.

Jeg vil dernæst gerne have Lov til at sige et Par Ord ogsaa om andre Oplysninger, som Folketingets Udvalg har søgt at faa. Naar der f. Eks. er stillet Spørgsmaal om, hvor mange Penge der er udlaant gennem Laanekassen for Sønderjylland, og der saa ganske summarisk staar, at der er udlaant 38 500 000 Kr., kan det jo give Indtrykket af, at det drejer sig om et mægtigt stort Beløb, og at det vel er udlaant paa Betingelser, der ikke er særlig sikkerhedgivende for den danske Stat. Jeg skal til enhver Tid være rede til at yde min fulde Anerkendelse af enhver Hjælp, der ydes til de sønderjyske Landsdele. Paa den anden Side vil jeg ogsaa meget gerne være med til at værne mine Landsmænd mod, at de betragtes som et Befolkningsselement, der altid kun kan stille Krav og ikke har stor Lyst til at betale tilbage. Sandheden om dette Forhold er, at der af den danske Stat direkte er anbragt 17 537 000 Kr. som Laan, der er ydet Laanekassen for Sønderjylland til videre Udlaan. Dernæst er der udlaant 5 832 000 Kr. i Form af Akkordlaan; de er ogsaa indbefattet i disse godt 38 Mill. Kr.; endelig omfatter Udlaanet 15 131 000 Kr., der er vendt tilbage i Form af Renter og Afdrag til Laanekassen; disse Penge har den sønderjyske Befolkning ydet som Renter og Afdrag af det oprindelige Udlaan paa 17 537 000 Kr. Saa er der i de 19 Aar, Laanekassen har bestaaet, brugt 1 663 686 Kr. til Administration; ogsaa disse Penge har Befolkningen i Sønderjylland selvfølgelig tilbagebetalt i Form af Renter og Afdrag. Det Beløb, som Statskassen direkte har sat ind til Støtte for Genrejsningen af Erhvervslivet i alle dets Former i de sønderjyske Landsdele, er

altsaa i alt 17 537 000 Kr. Herpaa har den sønderjyske Befolkning afdraget 16 794 686 Kr., og Hovedparten af de nye Laan, som er ydet i Form af nyt Udlaan af de tilbagevendende Renter og Afdrag, er anbragt i de sønderjyske Landsdele paa en saadan Maade, at de kun for en meget ringe Del kan siges at være tabt. Nogle faa Millioner er hensat som dubiøse Fordringer i Laanekassen for Sønderjylland; alt det andet er selvfølgelig i Behold den Dag i Dag.

Ved Siden af en Tak ogsaa fra min Side for den Indsats, der er ydet, har jeg ønsket at give denne Redegørelse, fordi jeg, som sagt, gerne vil have mine Landsmænd betragtet som Folk, der gerne vil yde, hvad de evner, til Afvikling af den Gæld, de stifter, og jeg kan tiltræde, hvad der blev sagt før af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, at den Gældsstiftelse, der har fundet Sted i de sønderjyske Landsdele, i alt væsentligt har omformet sig til meget betydende Fremskridt i alle Erhvervs-grene dernede. At enkelte har paadraget sig en større Gæld, end de er i Stand til at bære, og at flere er blevet bundet af Gæld i de sønderjyske Landsdele end andetsteds, ligger i, at der lige fra Krigens Begyndelse til langt ind i 20erne ikke var en eneste ung Mand, som kunde komme i Gang. Hovedparten af de unge var indkaldt til Verdenskrigen, og de, der vendte tilbage, var allerede ældre Mennesker, som gerne vilde i Gang, men Betingelserne derfor var saa vanskelige under den lave Krone, de høje Ejendomspriser, den dyre Anskaffelse af Besætning og Inventar, at der i alle mulige Erhvervs-grene, i alt hvad der hørte Erhvervslivet til, blev stiftet en uforholdsmæssig stor Gæld paa det Tidspunkt. Da Realkreditkommissionen blev nedsat i 1926, konstateredes det, at medens 30 pCt. af de sønderjyske Landbrugere slet ingen Gæld havde, var der for de øvrige saa høje Gældsprocenter, at 23 pCt. af de sønderjyske Landbrugere allerede i 1926 havde en betydelig Gæld ud over 100 pCt. af de skattemæssige Værdier. Og det er disse 23 pCt. af det sønderjyske Landbrug, der evindeligt gaar igen, naar Talen er om Hjælp og Støtte. Det er ikke Hovedparten af Befolkningen, men det er den Del af Befolkningen, der kom i Gang efter Verdenskrigen under meget ulykkelige Vilkaar.

Jeg takker for, at man herfra og fra alle Partiers Side paa den danske Rigsdag har forstaaet dette og gentagende har handlet derefter, og jeg har gerne villet gøre disse Bemærkninger for at pege paa, at Vekselvirkningen mellem Nord og Syd har